

TEMAT 5 : Skąły i minerały

1. Podstawowe pojęcia (przepisz do zeszytu)

Diogeneza – proces tworzenia skały zwięzłej ze skał luźnych polegający na łączeniu (zlepianiu) spoiwem ziaren skalnych.

Metamorfizm - zmiany struktury, składu mineralnego i chemicznego skał zachodzące w głębi skorupy ziemskiej pod wpływem wyższych od panujących na powierzchni Ziemi temperatur i ciśnień. Metamorfizm prowadzi do powstania skał przeonrazonych (metamorficznych)

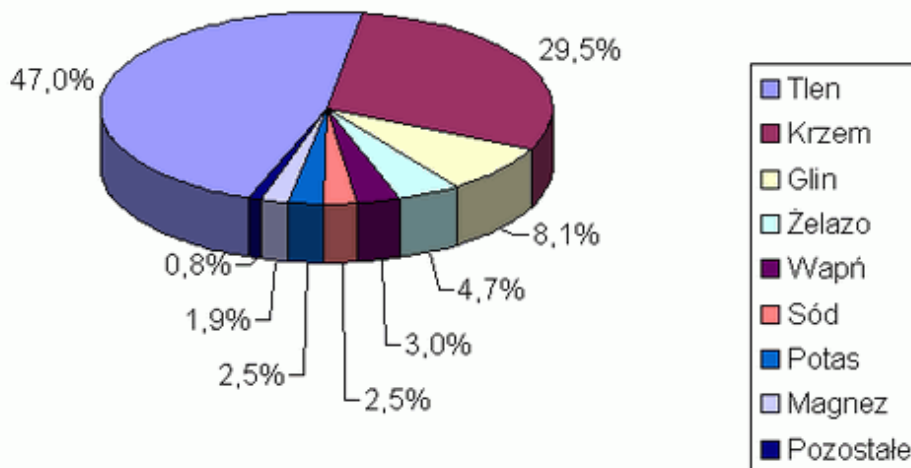
Sedymentacja (osadzanie) – w geologii sedymentacja to gromadzenie osadów w wyniku odkładania się materiału okrukowego, gromadzenia szczątków organizmów lub wytrącania osadów z roztworu wodnego

Krystalizacja - proces powstawania kryształów spowodowany obniżeniem temperatury lub przemianami chemicznymi

Ewaporacja - parowanie, ulatnianie się cieczy z powierzchni gleby lub zbiornika wodnego.

2. Główne minerały skalotwórcze

Zapoznaj się ze składem chemicznym skorupy ziemskiej a następnie przepisz do zeszytu Najważniejsze minerały budujące skorupę ziemską

Najważniejsze minerały budujące skorupę ziemską

Kwarc to dwutlenek krzemu SiO_2

Skalenie- to glinokrzemiany K, Ca, Na.

Miki(tyszczyki) - minerały krzemianowe,

kalcyt (główny składnik wapieni),

apatyt (fosforan wapnia)

piryt (siarczek żelaza)

Polecenie 1: Na podstawie opisu skał (podręcznik str. 188) oraz innych źródeł wiedzy napisz z jakich minerałów zbudowane są:

- granit
- bazalt
- wapień
- sól kamienna

Materiały pomocnicze:

<https://epodreczniki.pl/a/budowa-wnetrza-ziemi/DukJHt3jT> (część 3)

<https://geografia.na6.pl/mineraly-i-skaly>

https://www.naukowiec.org/tablice/geografia/najwazniejsze-rodzaje-skal_782.html

Pracy domowej na święta nie zadaje ale pamiętajcie, że 15 kwietnia test z hydrosfery